

תלמידים יוצרים קוד אתי להתנהלות מיטבית ברשת

הקדמה

אנו נמצאים בפתחו של השבוע הלאומי לגלישה בטוחה ברשת תשע"ח, המתמקד בפיתוח אמפתיה ורגישות כלפי האחר ברשת. תלמידינו, שנולדנו למציאות בה הרשת מהווה חלק בלתי נפרד מחייהם, צוברים התנסויות וחוויות במרחב זה, מתעדים אירועים שונים ומשתפים את חבריהם לרשת.

השבוע הלאומי לגלישה בטוחה ברשת מהווה אירוע שיא בו כלל מסגרות החינוך מקדישות זמן, מחשבה ופעילויות לנושא זה. שבוע זה מהווה בעבור כולנו הזדמנות **לעצירה והתבוננות אישית ובינאישית** באשר להתנהלותנו ברשת. זאת, מתוך מטרה לחדד ערכים שינחו את התלמידים בעת ההתנהלות ברשת ויהוו בסיס לפיתוח תרבות המקדמת שיח אמפתי, אחראי ומכבד.

משרד החינוך, בשיתוף בית הספר לתקשורת במרכז הבינתחומי, מזמינים אתכם להעביר את הפעילות המוצעת בהמשך אשר מטרתה לבנות "קוד אתי" ארצי, המבוסס על עקרונ **"חכמת ההמונים"**.

קהל היעד: חט"ב (ז-ח)

משך הפעילות: 90 דקות

מטרות הפעילות

- העלאת המודעות של תלמידים לסוגיות הקשורות להתנהלות ברשת: נורמות התנהגות, אמפתיה ורגישות לאחר, תדמית דיגיטלית, שמירת הפרטיות, התמודדות עם מצבי פגיעה ועוד.
- יצירת קוד התנהגות ארצי - בניית אמנה להתנהלות חיובית, רגישה, ערכית ומכבדת ברשת לצד מניעת בריונות ברשת, אשר אותה ינסחו יחדיו תלמידים מכל בתי הספר בארץ ואל עקרונותיה יתחייבו.

הפעילות המוצעת כוללת שני חלקים –

- סדנת "כישורי חיים"- הפעילות מבוססת על דילמות מוסריות ועל אירועי פגיעה ברשת ומזמנת דיון

ערכי, רגשי וחברתי באשר לדרכי מניעה והתמודדות עם אירועים מסוג זה.
- ניסוח קוד התנהגות הנכתב על ידי כל אחת מהכיתות - ניסוח הקוד יעשה בשיתוף התלמידים בתום הפעילות הסדנאית ויהווה ביטוי למסרים ותובנות להנהלות מיטבית ברשת. הקוד האתי יועלה ע"י המורה לאתר ייעודי .
מומחים בתחום האתיקה מהמרכז הבינתחומי, בשיתוף עם גורמי המקצוע במשרד החינוך, יתכללו את המסרים שיועלו לאתר הייעודי, לכדי קוד אתי ארצי משותף. לקראת היציאה לחופשת הקיץ יפורסם הקוד האתי באתר ענן החינוכי.

עם סיום התהליך יוחזר לבתי הספר הניסוח הארצי לתגובות. לקראת היציאה לחופשת הקיץ יתפרסם הקוד ובבתי הספר ישיקו אותו לתלמידים, צוותי חינוך והורים.

חלק ראשון – סדנת כישורי חיים

א. פתיחה - במליאה

המורה תסביר: כללי התנהגות נחוצים במצבים שונים כדי לשמור, להגן ולתת תחושת בטחון לציבור הרחב. ישנם מצבים רבים שבהם הכללים ברורים וידועים לציבור, ומהווים הנחיות ברורות, חוקים ותקנות. כך לדוגמא, ההחלטה מי ומתי יעברו במעבר חצייה היא החלטה שנקבעה על-ידי המדינה, וזאת המטרה לשמור על האזרחים מפגיעה. הולכי הרגל מבינים כי יש להישמע לרמזורים ולהכיר בסימנים שהם מייצגים: אור אדום- "עצור" ואור ירוק – "עבור", מי שעובר על החוק עלול להיענש על ידי אנשי הסמכות, אנשי החוק - שוטרים ופקחים.

ישנם מצבים, שבהם אנו לא בטוחים כיצד נכון ומותר לפעול (מומלץ להעלות שאלה בפני התלמידים: האם נתקלתם במצבים שבהם לא הייתם בטוחים כיצד נכון ומותר לפעול? מה עשיתם במצבים אלו?). דבר זה מתרחש פעמים רבות במצבים חדשים ולא מוכרים, כמו למשל כאשר נכנסת לחיינו טכנולוגיה חדשה או אמצעי תקשורת חדשים. במצבים אלה אנו צריכים לעצור ולחשוב כיצד הערכים המוכרים לנו, שעל פיהם אנו פועלים, עשויים להנחות אותנו כיצד לנהוג גם במקרים חדשים אלה.
לעתים ישנם גם מצבים שבהם ישנו קונפליקט סביב ערכים ונורמות והם עלולים להעלות תחושות מנוגדות. במצבים כאלה אנו צריכים לקבוע יחדיו כללי התנהגות מתאימים.

המנחה יציג בכיתה דוגמאות הממחישות דילמה מוסרית:

דוגמא 1-

יוסי ואבי הם שני חברים הנאמנים האחד לשני, ומחזיקים בדעה ש-"חברות ונאמנות הן מעל הכל". יום אחד שיתף יוסי את אבי בכוונתו לבצע מעשה שיש בו סיכון - ברשותו סיסמא למחשב המורה. לדבריו, כניסה למחשב תאפשר לו להשיג את טופס המבחן במתמטיקה. שאלה לתלמידים: בדוגמא זו, אילו ערכים נשמרו/התערערו? ערך החברות שנשמר עד כה התערער אצל אבי כאשר הוא ניצב בפני דילמה: - בדוגמא זו, אילו ערכים נשמרו/התערערו? (ערך החברות, ערך טוהר הבחינות). - האם לדעתכם יש לדווח על ההתנהגות המתוכננת (פריצה, גניבה) הפוגעת בערך טוהר הבחינות או לשמור בכל מחיר על הערך החברות? - האם יש מקום להגדרה חדשה של ערך החברות בין יוסי ואבי כך שמצד אחד הדילמה תיפתר, אך מצד שני החברות תוכל להישמר?

דוגמא 2-

להלן [סרטון](#) העוסק "בקשר השתיקה" המדגיש את ההתנגשות שבין ערך "החברות" לערך "היושר" ומחזק את ההבחנה שבין דיווח להלשנה (הסרטון הופק ע"י תיאטרון "נגיעות").

- במקרה שהוצג ישנה התנגשות בין שני ערכים. האם זכור לכם מקרה בו גם אתם נאלצתם להתמודד עם דילמה מסוג זה (התנגשות בין שני ערכים)? כיצד פתרתם אותה?

לסיכום חלק זה של השיעור:

המנחה ידגיש לסיכום כי המקרים שהוצגו בדיון בכיתה מלמדים כי ישנם מצבים שבהם אין חוק ברור ומחייב, ולכן לפעמים עלינו להכריע ולקבוע מהם הערכים על פיהם עלינו לנהוג על מנת לשמור על חברה הגונה, ערכית ומוסרית. כך הוא הדבר גם בדילמות העולות לעתים כתוצאה מהשימוש באמצעי המדיה הדיגיטליים. הפיתוחים הטכנולוגיים הביאו עימם לעולמנו משמעויות חדשות ורחבות למושגים מוכרים כגון "חבר", "מידע", "זמינות", "שיתופיות", "תיעוד" ו"הפצה". שימוש באמצעים אלה עשוי לזמן לנו הנאה והתנסויות נפלאות, אך גם עלול להוביל למצבי סיכון ופגיעה.

ב. דיון בקבוצות

להלן שלוש דוגמאות לאירועים שהתרחשו ברשת. המנחה יחלק את הכיתה לקבוצות דיון. כל קבוצה תקבל סיפור מקרה המתאר מקרה של פגיעה ומלווה בשאלות לדיון בקבוצה. את התובנות המרכזיות שיעלו בדיון הקבוצתי יציגו התלמידים במליאה.

סיפור מספר 1

לירי, תלמידת כיתה ז', הכירה את אלון, תלמיד כיתה ט', דרך רשת חברתית. הם התכתבו מספר ימים בצ'אט של הרשת החברתית ולאחר מכן עברו להתכתב בווטסאפ.

לירי ואלון שיתפו אחד את השנייה באירועי היומיום ושלחו זה לזה תמונות אחד של השנייה. בכל פעם שלירי קיבלה הודעה מאלון, היא הרגישה שליבה פועם בקצב מהיר וציפתה להודעה הבאה.

באחת מההודעות, אלון ביקש מלירי לשלוח אליו תמונה שלה מצולמת בלבוש תחתון. לירי התלבטה מה לעשות כיוון שהיא לא נוהגת להצטלם חשופה. קול פנימי אמר לה כי לא כדאי להיענות לבקשה של אלון. היא לא מרגישה בנוח לשלוח לו תמונה כזו ויודעת שהוריה יכעסו מאוד אם תעשה זאת. קול פנימי נוסף אמר לה שאלון והיא מתכתבים כבר הרבה זמן ולכן היא יכולה לסמוך עליו ובנוסף, חשבה שזו הדרך למצוא חן בעיניו.

אלון ראה שלירי מתעכבת בשליחת התמונה ושלח אליה הודעות נוספות עם אותה בקשה. לאחר התלבטות, לירי שלחה אליו את התמונה. אלון החמיא ללירי על התמונה וכתב לה: "אני מחכה לתמונה מעניינת יותר... את יודעת למה הכוונה...".

דיון בקבוצה

- סיפור המקרה מעלה מספר סוגיות מורכבות לחשיבה ולדיון. אילו סוגיות מצאתם בסיפור?
- מבין הסוגיות המוצגות בסיפור, לאיזו סוגיה התחברתם? מדוע?
- אילו הייתם חברה/ של לירי ומודעים למצב שנקלעה אליו - כיצד הייתם מגיבים?
- אילו הייתם חברה/ של אלון ומודעים לדרך שבה פעל - כיצד הייתם מגיבים?
- מה לדעתכם יכולות להיות ההשלכות של ההתנהגות של לירי ושל אלון?
- האם נתקלתם במקרים דומים? כיצד פעלתם?

סיפור מספר 2

חניכי תנועת הנוער יצאו בחופשת הפסח לטיול של יומיים בצפון הארץ. בתום היום הראשון לטיול הקימו מאהל בו ילונו. בבוקר היום השני אייל, אחד מחברי הקבוצה, קם וראה שחבריו מרחו משחת שיניים על פניו במהלך הלילה. הוא החליט לצלם את עצמו ולשלוח את התמונה לחמישה חברים קרובים מהכיתה. הוא שלח את התמונה והוסיף לה את הכיתוב: "עושה פה חיים... חבל שאתם לא כאן".

רן, אחד מחבריו של אייל, קיבל את התמונה ושלח אותה גם הוא לחברו הטוב נדב בתוספת כיתוב: "חבל שלא הצטרפנו.... עושים שם חיים" וכך החלה תמונתו של אייל להתגלגל ברשת, הופצה מחבר לחבר ואף הועלתה לאינסטגרם וזכתה להרבה תגובות ו"לייקים". כאשר גילה אייל כי תמונתו הופצה ברבים ללא הסכמתו, הרגיש פגוע וכועס.

דיון בקבוצה

- כיצד לדעתכם ניתן להסביר את העובדה כי אייל הרגיש פגוע וכועס בעקבות הפצת התמונה על אף שהוא זה ששיתף אותה עם חבריו לקבוצה?
- לאחר מספר ימים, רן חברו של אייל סיפר לחבריו כי אייל נפגע מהפצת התמונה. בתגובה לכך, ענה אחד החברים: "מה זאת אומרת נפגע? אבל הוא זה ששלח התמונה בוואטסאפ! אז ברור שזה לא מפריע לו". מה דעתכם? כיצד הייתם מגיבים לדברי החבר?
- מה הייתה תשובתכם אם אייל היה כותב בקבוצה: "לעיניכם בלבד, אל תפיצו!"?
- מה הייתם ממליצים לאייל לעשות?
- האם נתקלתם במקרים דומים? כיצד פעלתם?

סיפור מספר 3

יואב, שלומד בכיתה ח'2, שם לב שלאחרונה ילדים מכיתה ח'1 "מאתגרים" את בני כיתתו לעשות משימות שונות ולתעד אותן באינסטרקטור. בין היתר, הוא ראה שנועם אתגר את עמית לצבוע את שיערו בצבע כחול ולהעלות תמונה עם השיער הצבוע. עמית עשה זאת וקיבל כמות גדולה של "לייקים". בתגובה, עמית אתגר את יהלי להעלות תמונה שלה בשחור-לבן. יהלי צבעה את פניה והעלתה תמונה שמוכיחה שעמדה במשימה. גם היא זכתה ב"לייקים" ואף בתגובות מפרגנות על ביצוע המשימה. יהלי אתגרה את חברתה, יעלי, להעלות סרטון שבו רואים אותה מנשקת את יונתן בהפתעה.

יואב ראה את האתגר שהוצב בפני יעלי. הוא הרגיש שביצוע המשימה ופרסומה עלולים להביך את יעלי ולעורר תגובות פוגעניות. הוא החליט שעליו להתערב לפני שהיא תבצע את המשימה.

דיון בקבוצה

- לאחרונה אנו שומעים על בני נוער שמאתגרים אלה את אלה במשימות שונות אותן יש לקיים/לתעד באמצעות הרשתות החברתיות. מה אתם מרגישים וחושבים לגבי התנהלות זו?
- מה לדעתכם גורם לבני נוער לקחת חלק במשימות מסוג זה?
- האם הייתם לוקחים חלק במשימות מסוג זה? האם והיכן הייתם מציבים קו אדום (גבול), אותו לא תעברו?
- יואב בחר להתערב לפני שיעלי תבצע את המשימה שהוטלה עליה. מה דעתכם על החלטתו? כיצד הייתם פועלים במקומו?
- באילו מקרים, במידה ואתם ה"עומדים מהצד" וצופים במשימות אתגר שכאלה, הייתם

קבוצה מספר 4

שתפו באירוע פגיעה שהתרחש ברשת, אליו נחשפתם. כתבו את הסיפור בקצרה בכרטיסיה.

קבוצה מספר 4

- הסיפור שהוצג מתייחס לאירוע פגיעה. מהי הפגיעה המתוארת בסיפור?
- אילו רגשות עלו בכם כששמעתם את הסיפור?
- מיהן הדמויות בסיפור וכיצד פעלו?
- האם היו עדים לפגיעה? כיצד נהגו?
- האם נתקלתם במקרים דומים בחיי היומיום שלכם? מה הרגשתם? כיצד פעלתם?
- כיצד ניתן לקדם התנהלות רגישה ואכפתית כלפי אחרים ברשת בכדי לצמצם אירועי פגיעה?

ג. דיון במליאה

- לאחר העבודה בקבוצות, המורה יזמין נציג/ה מכל קבוצה להציג את התובנות אליהן הגיעו תוך כדי הדיון בסיפור המקרה.

- בנוסף, ניתן להזמין את התלמידים לשתף בתובנות הנובעות מאירועים שחוו בחיי היומיום.

- לאחר הצגת התובנות, המורה יעלה לדיון כיתתי את שתי השאלות הבאות:

1. המקרים שתוארו בסיפורי המקרה שונים אלו מאלו, אך עם זאת יש חוט המקשר ביניהם. מהו לדעתכם החוט המקשר? (חשוב לגלות אמפתיה ורגישות לאחר גם ברשת באופן כללי ובמיוחד כעדים לאירועי פגיעה, תפקידם של העומדים מהצד באינטראקציות חברתיות המתנהלות ברשת).

2. בין הרצוי למצוי: פעמים רבות, למרות שאנחנו יודעים מה הדבר הנכון והערכי לעשות כשמתרחש אירוע פגיעה, אנחנו בוחרים לא להתערב ולא להגיב. מה עוצר אותנו מלהגיב? מה יביא אותנו לנקוט עמדה? (רגישות כלפי האחר והצורך שלו, ערכים בהם אנחנו מאמינים, הבנה שבפעם הבאה זה יכול להיות אני והייתי רוצה שמישהו יהיה לצידי, שמירה על זכויות, שמירה על כללים וחוקים).

בנוסף, חשוב להדגיש את המסרים הבאים, תוך התייחסות [להיבטים המוסריים ולהיבטים המשפטיים](#)

[הנמצאים בהמשך \(ראה נספח\)](#)

- ✓ הדומה והשונה בין המקרים שהוצגו (השוני מתבטא באדם שצילם והפיץ את התמונה: הנפגע עצמו או אדם אחר, מה בין הפצת תמונות לבין חרם- עברה שעלולה להיחשב כעברה פלילית לעומת פגיעה חברתית).
- ✓ חשוב להדגיש שצילום תמונה ושליחתה לחבר מסוים לא מהווה הסכמה להפצה. חשוב לחדד את ההבדל שבין ההסכמה לצילום או לחשיפה בפני אדם מסוים, לבין מתן הסכמה להפצה.

- ✓ כדאי להעביר את המסר שצילום תמונות הינו לגיטימי ויכול להוות חלק מאינטראקציות חברתיות, אך יחד עם זאת חשוב שייעשה בהסכמה תוך התייחסות לגבול בין צחוק והנאה לבין פגיעה ועלבון.
- ✓ כדאי לדבר על התחשבות, רגישות ואכפתיות לזולת (אל תפרסם מה שלא היית רוצה שיפרסמו עליך או על יקיריך ואל תכתוב מילים שעלולות לפגוע באחר).
- ✓ יש להדגיש את האחריות האישית של כל אחד מהמעורבים (כל מי שקיבל את התמונה) ואת החשיבות בהפעלת שיקול דעת טרם הפצת המידע לאחרים.
- ✓ יש להתייחס בדיון להיבט המוסרי ולהיבט החוקי אשר באים לידי ביטוי במקרים שהוצגו.
- ✓ כדאי להתייחס בדיון לכך שעוצמת הפגיעה ברשת החברתית נובעת גם בשל מאפייניה הייחודיים של הרשת: תפוצה רחבה, שיתופיות, זמינות, מיידיות, העדר קשר עין, תיעוד נצחי (מה שמועלה לרשת נשאר שם לתמיד).

ד. סיכום במליאה

- לאחר הדיון בכיתה המורה יסכם ויתייחס לנקודות הבאות:
- המרחב הדיגיטאלי הינו חלק בלתי נפרד מהחיים ובו אפשרויות רבות ומגוונות לשיתוף מידע, קשרים חברתיים, למידה ועוד.
 - במרחב זה חשוב להקפיד על נורמות ההתנהגות ראויות כגון שיח מכבד, התנהגות ערכית, גילוי אמפתיה כלפי האחר, סיוע לאחר, פניה לעזרה והפעלת שיקול דעת לפני מעשה.

חלק שני – ניסוח קוד אתי

המורה יסביר בכיתה: לאחר שהכרנו את הכללים המוסריים והחברתיים, ננסח קוד אתי (כללי התנהגות) להתנהלות מיטבית ומניעת פגיעה ברשת (בדיונים בהם עלו גם היבטים משפטיים, כגון החוק למניעת הטרדה מינית, החוק להגנת הפרטיות וכד' כדאי לציין גם היבטים אלה). את הקוד המשותף ננסח יחדיו בכיתה ונעלה אותו לאתר המיוחד שהוקם לשם כב.

מומחה לאתיקה מביה"ס לתקשורת במרכז הבינתחומי בהרצליה ישלב יחדיו את כל ההצעות מכל הכיתות בבתי הספר בישראל וינסח קוד משותף. קוד זה יהיה זמין ומעוצב להדפסה ולשיתוף באתרים הבית ספריים, בעלוני מידע להורים וכיו"ב.

מהו קוד אתי?

קוד אתי הוא מסמך המתאר את הערכים, המידות, המחויבויות וההתנהגויות הראויות וההוגנות להתנהלות. הקוד האתי מהווה מעין הנחיות להתנהלות אישית, חברתית, של אנשי מקצוע וארגונים. קוד אתי כזה יש לרופאים, עורכי דין, חיילים, ואנשי מקצוע נוספים. הוא נדרש בכל תחום ותחום.

חשיבותו של קוד אתי:

במציאות המודרנית בה אנו נמצאים ופועלים ברשתות חברתיות, באינטרנט ובסלולר ומנהלים קשרים באמצעות אפליקציות חדשות, אנו נדרשים לגבש כללי התנהגות ואתיקה לדברים שאנו עושים בעולמות הללו. המעשים שלנו, הדברים שאנחנו מצלמים, כותבים, משתפים, מגיבים או מורידים יכולים להשפיע גם עלינו וגם על ילדים ומבוגרים אחרים. לפעמים הפעולות והמעשים שלנו יכולים לפגוע ואפילו לגרום נזק, לפעמים אפשר לעזור, לסייע, לתמוך, וגם להציל ילדים ואנשים אחרים. מדריך ההתנהגות, הקוד האתי, יעזור לנו לחשוב, להבין ולדעת, איך נכון וראוי להתנהג, מה טוב ומה פחות טוב, בכל הקשור לרשת. את המדריך הזה נכון להכין ביחד, עם מומחים, מבוגרים, וגם ילדים ובני נוער, המכירים היטב, כל אחד מזווית אחרת, את היתרונות והחסרונות, את הסכנות והתועלת, שבפעולה ועשייה ברשת האינטרנט.

הנחיות למורה:

- המורה ירכז על הלוח או בקובץ שיתופי / לוח שיתופי את כללי ההתנהגות אותם ינסחו התלמידים. מומלץ כי המורה יציג את ההיבטים השונים הקשורים להתנהלות ברשת: שיח מכבד ברשת, שמירת הפרטיות, נורמות התנהגות, תדמית דיגיטאלית, מקומם של העומדים מהצד, סיוע ודיווח במצבי פגיעה ברשת, עבירות ברשת.
- לאחר דיון בכיתה המורה יוביל את הכיתה לניסוח קוד אתי אחד המוסכם על תלמידי הכיתה.
- המורה יעלה את הקוד האתי [לאתר הייעודי](#) .

נספח: היבטים של מוסר וחוק

* לשיקול דעת המורה, האם להציג היבטים אלו כחלק מהדין הכיתתי

א. הכללים המוסריים-הדתיים
לפני קיומם של חוקי מדינה, בתקופות המקרא עליהן אנו לומדים בשיעורי תנ"ך ושעיצבו חלק מהערכים והנורמות המקובלים בימנו, כמובן שלא היתה עוד בריונות ברשת, אך ניתן למצוא התייחסויות שונות למקרים של העלבה וביוש. ביוש כוונתו "הלבנת פנים" (בשל הפנים המחווירות כתוצאה מההשפלה) והיא בעיקר פגיעה בנפשו בכבודו ש לאדם. הלבנת פנים הוגדרה על ידי חכמים אנשי סמכות דתית כמעשה חמור ביותר והיא הומשלה להריגה, המונעת כניסה לגן עדן.

במשנה, בפרקי אבות נכתב:
רבי אלעזר המודעי אומר... והמלבין פני חבר וברבים... אף על פי שיש בידו תורה ומעשים טובים אין לו חלק לעולם הבא! (משנה, מסכת אבות, פרק ג', משנה י"א).
רבי חנינא אומר על כך: "כל היורדין לגיהנום - עולים, חוץ משלשה שיורדין ואין עולין. ואלוהן: הבא על אשת איש, והמלבין פני חברו ברבים, והמכנה שם רעל חברו" (תלמוד בבלי, מסכת ב, דף נ"ח, עמוד ב')

ב. החוקים הקיימים בישראל
אנו מבינים כי כמו בתקופות מסורתיות, בהן ניסו חכמינו להתמודד עם התנהגויות של "הלבנת פנים", גם אנו צריכים לקבוע כללי התנהגות להתנהלות ברשתות החברתיות, באינטרנט ובטלפונים הסלולריים. במדינת ישראל נחקקו מספר חוקי מדינה, אשר אמורים לשמור על האזרחים ממצבים אלה של הפצת מסרים פוגעניים, תמונות משפילות וכל מעשי בריונות נוספים, אך הם אינם מוכרים לכל ואינם בהכרח מותאמים לסוגיות העולות בעקבות כניסתן של הטכנולוגיות החדשות:

● חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 קובע כי "לא יפגע אדם בפרטיות של זולתו ללא הסכמתו". סעיפים 2 (3), (4) ו-10 לחוק מגדירים פגיעה בפרטיות, בין השאר, כ"צילום אדם כשהוא ברשות היחיד, פרסום תצלום של אדם ברבים בנסיבות שבהן עלול הפרסום להשפילו או לבזותו" ו-"פרסומו או מסירתו של דבר שהושג בדרך פגיעה בפרטיות". סעיף 5 לחוק קובע כי "הפוגע במזיד בפרטיות זולתו" באחת מן הדרכים שצוינו לעיל דינו מאסר של חמש שנים. כן נקבע כי פגיעה בפרטיות היא עוולה אזרחית. בית המשפט רשאי לחייב אדם שהורשע בעבירה לפי חוק זה בפיצוי של עד 50,000 ₪

ללא הוכחת נזק ועד 100,000 ₪ במקרה שהוכח כי לשון הרע פורסמה בכוונה לפגוע. היכולת להעמיד לדין אדם בשל פגיעה בפרטיות תלויה בכמה שאלות ובהן: האם פרסום התצלום בוצע ללא הסכמתו של המצולם? כיצד מוגדרת רשות היחיד והאם התצלום נעשה ברשות היחיד? האם הפרסום נעשה במזיד מתוך כוונה להשפיל ולבזות ועוד.

- סעיף 24 לחוק הנוער(טיפול והשגחה), התש"ך-1960 אוסר לפרסם שמו של קטין או כל דבר אחר העשוי להביא לידי זיהויו כאשר נעברה בקטין עבירת מין, עבירת אלימות או עבירה של התעללות. כן נאסר לפרסם תמונת עירום של קטין שמלאו לו חמש שנים והפרסום עלול להביא לזיהויו. דינו של העובר על האיסור הקבוע בחוק שנת מאסר. במקרה זה נשאלת השאלה האם נעברה בקטין עבירה פלילית והאם ובאיזה אופן הפרסום עלול לזהותו.

- סעיף 214 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 קובע עונש של שלוש שנות מאסר על פרסום תועבה. על פרסום תועבה ובו דמותו של קטין נקבע עונש של חמש שנות מאסר. שימוש בגופו של קטין לעשיית פרסום תועבה דינו מאסר שבע שנים. כן נאסר על החזקת פרסום תועבה ובו דמותו של קטין. בהגדרת המושג פרסום נכללת גם הפצה באמצעות מחשב בדרך הזמינה לציבור. ההחלטה מהו "פרסום תועבה" נתונה בידי בית המשפט שכללל נוטה לעשות שימוש מועט במונח זה.

- חוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965 מגדיר לשון הרע, בין השאר, כדבר שפרסומו עלול להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצדן. פרסום, לענין לשון הרע, הוא כל פרסום, בין בעל-פה ובין בכתב ובדפוס, שהיה מיועד לאדם זולת הנפגע והגיע לידי אותו אדם או לאדם אחר זולת הנפגע. סעיף שש לחוק קובע כי המפרסם לשון הרע בכוונה לפגוע בשני בני אדם או יותר זולת הנפגע דינו מאסר שנה אחת. כן נקבע כי פרסום לשון הרע הוא עוולה אזרחית. בית המשפט רשאי לחייב אדם שהורשע בעבירה לפי חוק זה פיצוי של עד 50,000 ₪ ללא הוכחת נזק ועד 100,000 ₪ במקרה שהוכח כי לשון הרע פורסמה בכוונה לפגוע.

- חוק למניעת הטרדה מינית (תיקון מס' 10) התשע"ד-2014-- התיקון לחוק קובע איסור פרסומם של תצלום, סרט או הקלטה של אדם המתמקד במיניותו, בנסיבות שבהן הפרסום עלול להשפיל את האדם או לבזותו, ולא ניתנה הסכמתו לפרסום. עברה זו תיחשב הטרדה מינית שעונשה עד חמש שנות מאסר. על פי התיקון, המפיץ יוגדר עבריין מין והנפגעת תוכר כנפגעת הטרדה מינית.

- חוק איסור הסתה לגזענות- תקציר מתוך חוק העונשין (תיקון התשמ"ו)-144א. "גזענות" - רדיפה, השפלה, ביזוי, גילוי איבה, עוינות או אלימות, או גרימת מדנים - (ריב ושנאה) כלפי ציבור או חלקים של האוכלוסייה, והכל בשל צבע או השתייכות לגזע או למוצא לאומי אתני.

144 ב. איסור פרסום הסתה לגזענות - (1) המפרסם דבר מתוך מטרה להסית

לגזענות, דינו מאסר חמש שנים.

144 ד. הסתה לאלימות או טרור- המפרסם קריאה לעשיית מעשה אלימות או טרור , או מי שמשבח אלימות או מפרסם אהדה או עידוד למעשה אלימות או טרור, תומך בו או מזדהה עמו, ועל פי תוכנו של הפרסום המסית והנסיבות שבהן פורסם, יש אפשרות ממשית שיביא לעשיית מעשה אלימות או טרור, דינו מאסר חמש שנים.